

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

11837 *Llei 18/2013, de 12 de novembre, per a la regulació de la tauromàquia com a patrimoni cultural.*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione:

PREÀMBUL

La tauromàquia forma part del patrimoni històric i cultural comú de tots els espanyols, en tant que activitat arrelada en la nostra història i en el nostre patrimoni cultural comú, com demostren les partides d'Alfons X el Savi, que ja en el segle XIII tractaven i regulaven esta matèria.

Les festes o espectacles taurins inclouen no només les corregudes de bous, sinó un nombrós conjunt de tradicions i festejos populars vinculats al món del bou, que al seu torn comprenen el que hui entenem per «tauromàquia». Tot açò és signe d'identitat col·lectiva, i això justifica que la seua preservació corresponga i competisca a tots els poders públics.

El caràcter cultural de la tauromàquia és indiscutible i mereix ser preservat com un tresor propi del nostre país, ric en cultures diferents. Eixa específica manifestació cultural ha sigut, inclús, exportada a altres països que la desenrotllen, promocionen i protegixen.

La tauromàquia és una manifestació artística en si mateixa desvinculada d'ideologies en què es ressalten valors profundament humans com puguen ser la intel·ligència, el valor, l'estètica, la solidaritat, o el raciocini com a forma de control de la força bruta. A això cal afegir que forma part de la cultura tradicional i popular, com a conjunt de les manifestacions, coneixements, activitats i creences passats i presents de la memòria col·lectiva, sent un dels punts de referència a partir del qual les iniciatives de la societat s'emmarquen en un context configurador de la identitat nacional pròpia, arrelada en una pluralitat de formes d'expressió popular.

La societat espanyola és molt diversa i dins d'eixa diversitat trobem grans aficionats i al seu torn molts ciutadans que han manifestat preocupació pel tracte que reben els animals durant els espectacles taurins. Conscients de l'heterogeneïtat de la societat, també hem d'admetre que, actualment, hi ha un consens en l'acceptació majoritària del caràcter cultural, històric i tradicional de la tauromàquia com a part essencial del Patrimoni Històric, Artístic, Cultural i Etnogràfic d'Espanya. Com a tal, és responsabilitat dels poders públics assegurar la llibertat del creador i, en este cas, del desenrotllament de qualsevol expressió artística, com és la tauromàquia, i el respecte cap a esta.

La festa dels bous i els espectacles taurins populars són quelcom viu i dinàmic, subjectes a constant evolució, sense que es puguen fer conjectures sobre de quina manera s'adaptaran a les sensibilitats canviants dels nostres temps o altres de venidors. Açò dependrà del fet que es mantinga l'afició popular i que esta siga capaç de renovar-se en les noves generacions d'aficionats, que són els que, si és el cas, hauran de mantindre, actualitzar i conservar la festa dels bous. Però, en tot cas, serà des de la llibertat de la societat a optar i des de la pròpia llibertat que significa la cultura, no retallant-hi l'accés.

Ara bé, el que sí que podem afirmar és que la tauromàquia conforma un inqüestionable patrimoni cultural immaterial espanyol, que no tenim en exclusiva, sinó que compartim amb altres llocs com Portugal, Iberoamèrica i el sud de França.

Així mateix, cal ressaltar que la tauromàquia comprén tot un conjunt de coneixements i activitats artístiques, creatives i productives al voltant de l'espectacle taurí, que van des de la cria i selecció del bou de lídia, a la confecció de la indumentària dels toreros (els anomenats trages de llums), la música de les corregudes, el disseny i la producció de cartells, i que conflueixen en la correguda de bous moderna i l'art de torejar; i en un diàleg fluid i pròxim entre públic i artista.

Per tant, el pressupòsit d'esta norma és l'afirmació que la tauromàquia és cultura, que comprén altres facetes dignes de protecció a més del propi espectacle que es concreta en la correguda de bous moderna i, per això, el reconeixement de la tauromàquia com a patrimoni cultural supera la mera «connexió dels espectacles taurins amb el foment de la cultura» que afirma l'exposició de motius de la Llei 10/1991, de 4 d'abril, sobre potestats administratives d'espectacles taurins.

Però, a més de l'aspecte cultural, la tauromàquia té una indubtable transcendència com a activitat econòmica i empresarial, de dació de béns i servicis al mercat, produïx un flux econòmic que es tradueix en milers de llocs de treball.

L'espectacle taurí no és sinó l'anella final d'un procés en el qual intervenen i es juxtaposen diverses activitats econòmiques i subjectes productius, des dels actius i recursos materials i humans dedicats a la cria del bou de lídia en el camp, fins als actius i recursos materials i humans que intervenen en l'espectacle taurí pròpiament dit.

La tauromàquia constituïx un sector econòmic de primera magnitud, amb una incidència tangible en àmbits diversos i dispersos com són l'empresarial, el fiscal, l'agrícola ramader, el mediambiental, el social, l'alimentari, l'industrial o el turístic, entre altres.

En conseqüència, correspon a l'Estat ordenar i fixar les directrius i els criteris globals d'ordenació del sector taurí, en el seu doble i inseparable aspecte de patrimoni cultural de caràcter nacional i de sector econòmic i sistema productiu propi i ben delimitat en el seu contingut.

La tauromàquia és un conjunt d'activitats que es connecta directament amb l'exercici de drets fonamentals i llibertats públiques emparats per la nostra Constitució, com són les de pensament i expressió, de producció i creació literària, artística, científica i tècnica. I és evident que la tauromàquia, com a activitat cultural i artística, requereix protecció i foment per part de l'Estat i les comunitats autònomes.

És necessari incloure la protecció i regulació de tan important patrimoni cultural, artístic, social i econòmic com una activitat de tots els poders públics per al servici als ciutadans, per mandat del que disposen l'article 44 de la Constitució, perquè aquells han de promoure i tutelar l'accés a la cultura, a la qual tots tenen dret, i l'article 46, que imposa als poders públics l'obligació de garantir la seua conservació i promoure el seu enriquiment, així com el dels elements que els integren, siga quin siga el seu règim jurídic i la seua titularitat. Finalment, esta referència constitucional ha de concloure amb la cita de l'article 149.2, que expressa la preocupació del legislador constituent per la preservació i progrés dels valors culturals de la societat espanyola, i que imposa a l'Estat l'obligació de considerar el servici de la cultura com un deure i atribució essencial.

L'objecte de la llei és delimitar la tauromàquia com a part del patrimoni cultural digne de protecció en tot el territori nacional. Açò té com a conseqüència, en un marc de col·laboració entre les diferents administracions públiques, un deure general de protecció i, al seu torn, unes mesures de foment i protecció en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat.

Article 1. *Concepte de tauromàquia.*

Als efectes d'esta llei, s'entén per tauromàquia el conjunt de coneixements i activitats artístiques, creatives i productives, incloent-hi la cria i selecció del bou de lídia, que conflueixen en la correguda de bous moderna i l'art de torejar, expressió rellevant de la cultura tradicional del poble espanyol. Per extensió, s'entén compresa en el concepte de tauromàquia tota manifestació artística i cultural vinculada a esta.

Article 2. Tauromàquia com a patrimoni cultural espanyol.

La tauromàquia, en els termes definits en l'article 1, forma part del patrimoni cultural digne de protecció en tot el territori nacional, d'acord amb la normativa aplicable i els tractats internacionals sobre la matèria.

Article 3. Deure de protecció.

En la seua condició de patrimoni cultural, els poders públics garantiran la conservació de la tauromàquia i promouran el seu enriquiment, d'acord amb el que preveu l'article 46 de la Constitució.

Article 4. Participació i col·laboració entre les administracions públiques.

Per al compliment dels fins a què es referix l'article 3, la Comissió Nacional d'Assumptes Taurins, creada per la Llei 10/1991, de 4 d'abril, sobre potestats administratives en matèria d'espectacles taurins, es constituïx, sota la presidència del ministre d'Educació, Cultura i Esport, en òrgan de participació i col·laboració de les administracions públiques amb competències sobre la tauromàquia i dels sectors vinculats a esta, amb la composició i funcionals que reglamentàriament es determinen.

Article 5. Mesures de foment i protecció en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat.

1. De conformitat amb el que estableixen els articles 46 i 44, 149.1, regles 1a i 28a, i 149.2 de la Constitució, és competència de l'Administració General de l'Estat garantir la conservació i promoció de la tauromàquia com a patrimoni cultural de tots els espanyols, així com tutelar el dret de tots al seu coneixement, accés i lliure exercici en les seues diferents manifestacions.

2. Per a aconseguir els fins a què es referix l'apartat anterior, el Govern desenrotllarà les mesures següents:

a) L'aprovació d'un pla nacional, en el qual s'arregleraran mesures de foment i protecció de la tauromàquia, garantint el lliure exercici dels drets inherents a esta.

b) L'impuls dels tràmits necessaris per a la sol·licitud de la inclusió de la tauromàquia en la llista representativa del Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat a què es referix l'article 16 de la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial aprovada el 17 d'octubre de 2003 a París per la Conferència General de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura.

c) L'actualització de la normativa taurina, a través del marc de col·laboració de la Comissió Nacional d'Assumptes Taurins.

d) L'impuls de normes i actuacions que fomenten el principi d'unitat de mercat, responsabilitat social i llibertat d'empresa en l'àmbit de la tauromàquia, en consideració als beneficis econòmics, socials i mediambientals que esta activitat genera.

e) L'impuls i foment, en col·laboració amb les restants administracions públiques, dels mecanismes de transmissió dels coneixements i activitats artístiques, creatives i productives que confluïxen en la correguda de bous i l'art de torejar. Així com potenciar altres mesures d'identificació, documentació, investigació, valoració i transmissió d'este patrimoni en els seus diferents aspectes.

Disposició final primera. Reformes normatives i desplegament reglamentari.

En el termini màxim de tres mesos des de l'aprovació de la present llei, el Govern impulsarà les reformes normatives necessàries per a arregler, dins de la legislació espanyola, el mandat i els objectius de la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial de la UNESCO.

Disposició final segona. *Modificació de la Llei 10/1991, de 4 d'abril, sobre potestats administratives en matèria d'espectacles taurins.*

L'article 12 de la Llei 10/1991, de 4 d'abril, sobre potestats administratives en matèria d'espectacles taurins, queda redactat com segueix:

«Article 12. *Comissió Nacional d'Assumptes Taurins.*

Es crea la Comissió Nacional d'Assumptes Taurins amb la composició, funcions i procediment d'actuació que reglamentàriament es determinen.

La Comissió es constituïx, sota la presidència del ministre d'Educació, Cultura i Esport, en òrgan de participació i col·laboració de les administracions públiques amb competències sobre la tauromàquia i dels sectors que hi estan vinculats.»

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Esta llei entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 12 de novembre de 2013.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY